

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

Titvlvs XXXIII. De celebratione Missarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

bus reconciliatio ecclesiæ eodem etiam modo reconcilianda est. Arg. c. consuluisti. de consec. eccl. vel altar. Vnde sicut Ecclesia non consecrata ad celebrandum, si polluat, reconciliari poterit per presbyterum cum aqua a se exorcizata, c. si. de consec. eccl. vel altar. ita etiam cœmeterium non solemniter consecratum, sed simpliciter auctoritate Episcopi deputatum ad sepelendum, a Sacerdote cum aqua ab ipso exorcizata reconciliari potest. Et sicut Ecclesia consecrata ad celebrandum, per Episcopum, & non per presbyterum reconciliari debet: c. aqua. de consec. eccl. sic etiam cœmeterium solemniter consecratum per episcopum, sit polluat, per solum episcopum, aqua solemniter cum vino & cinere per episcopum benedicta, solemniter reconsecrari debet, d. c. consuluisti nec a presbytero absque speciali privilegio, ecclesia, vel cœmeterium hoc modo consecratum & pollutum reconsecrari valet.

DECISIO III.

Ex conf. 2. in Nouis deest in antiquis.

Cum omnia, quæ sunt ordinis, exceptis ijs, quæ sunt ordinis episcopalis, & quæ sunt expressè sacerdotibus simplicibus iure communi prohibita, (vt est consecratio corporaliū c. consecrato, de consec. d. 1. & c. quamuis. d. 68.) parochi facere possint, vnde & aquam lustralem benedicunt, Ecclesiam nondum consecratam sed solum benedictam, si polluat, aqua a se exorcizata expiant, & alia ornamenta altarium benediciunt, imò etiam solo iure scripto at. et. vestes sacras, seu indumenta sacerdotis benedicere queunt; quia tamen consuetudo vniuersalis contrarium induxisse videtur, & constat eam posse legè inducere, & legem inductam abrogare, c. si. de consuet. solū parochis ex consuetudine indumenta altarium, & alia ornamenta, exceptis vestibus ad dicendam Missam sacerdoti necessarijs, & corporalib. benedicere licet; quia sola vestium sacerdotaliū, & corporalium benedictio, ab eorum potestate, consuetudine, vel iure communi subtracta videtur,

TITVLVS XXXIII.

De celebratione Missarum,

S V M M A R I V M.

- 1 Subdiaconus qui non est, in Missa parasceues passionem sine stola, vt lector, cantare potest.
- 2 Presbyter preces ordinatas, cum sacris vestibus vestitus, dicere debet.
- 3 Missam celebrans addere potest clausulam, Et Regem nostrum, &c.
- 4 Missam celebrare licet capite tecto amictu, cessante scandalo.
- 5 Missam sine literis dimissorijs, etsi peccat, irregularitatem tamen non incurrit.
- 6 Missa sacrificium quot modis applicari valet defunctis.
- 7 Missa pro vna multis pitiatis accipiens, etiam de licentia superioris, peccat.
- 8 Missas tres nullus sacerdos in nocte sancta celebrare tenetur.
- 9 Missam bis in die quando celebrare licet.
- 10 Eucharistiam infirmo bis post cibum per modum viatici quando dare licet.
- 11 Breuiario Romano qui non tenentur, eo extra chorum vti non possunt.
- 12 Beneficiarius horas non recitans, primis sex mensib. peccat solum, postea vero etiā fructus restituere tenetur.
- 13 Canonici horas collegialiter in choro recitare tenentur.
- 14 Horas recitare non tenetur, qui possessionem beneficii non est adeptus.
- 15 Cæcus, qui horas dicere non valet, nulla ad hoc dispensatione indiget.

- 16 Horas priuatim recitare potest, quis idiomate quoniam.
- 17 Milites religiosi, vt pensionarij, ad officium B. Mariæ non tenentur.
- 18 Missam audire tenetur latinus, qui eam non nisi ritu Græcorum audire potest.
- 19 Breuiarium antiquū habes, an nouo Romano vti possit.
- 20 Missa, & officium defunctorum, an pro viuis dici possint.
- 21 Missarum numerus in ecclesiarum foundationibus positus, vt minimi possit.
- 22 Beneficiarius horas non recitans pro rata fructus restituere tenetur.
- 23 Dispensatus subdiaconus, vt ducat uxorem, an ad horas canonicas teneatur.

DECISIO I.

Ex conf. 1. deest in Nouis.

Subdiaconus qui non est inseruiens in celebratione Missarum solemnium, tanquam subdiaconus, vel partem vel totam passionem solus in die parasceues sine stola tanquam cantor, aut lector cantare potest; sicut Epistolam sine manipulo quilibet clericus cantare valet, modo non seruiat in alijs vt Diaconus, vel subdiaconus, & Presbyter sibi de more sub silentio Euangelium cantandum dicat.

DECISIO II.

Ex conf. 1. alias 3.

Cum cōsuetudo immemorialis Ecclesiæ latinæ sit, vt presbyter orationes & preces ordinatas cum sacris vestibus vestitur, recitet, & consuetudo rationalis, præsertim cum sit immemorialis vim cōstitutionis habet, vbi lex deficit; c. Super quibusdam, de verb. sign. consequenter Presbyteri omnes singulas preces pro singulis vestibus in Missali Romano institutas, cum sacris vestibus vestitur, recitare tenentur: Eatum tamen omnium, aut vnus omisso dummodo ex obliuione, in cogitatione, vel alia iusta de causa fiat, & non ex contemptu, venialis solum culpa erit; cum in omni materia paruitas, & subreptio transgressionis legis, vel consuetudinis a mortali excuset, ita S. Th. 2. 2. q. 3. ar. 3. & q. 36. ar. 2. & 3. & Nau. in Man. pr. l. 9. nu. 10. Mortalis autem erit, si ex contemptu, vel sine contemptu, scienter, deliberate, & sine causa omittentur, cū constet orationes illas accessoria quædam esse prædictis vestibus, sine quibus presbyter missando peccaret, etiam si id metu mortis faceret, vt placet Cai. 1. 2. q. 96. ar. 4. & Nau. in Man. c. 2. 5. nu. 83. accessoriū autem tui principalis naturam sequi debet, c. Accessoriū, de reg. iur. in 6.

DECISIO III.

Ex conf. 3. alias 4.

Missam celebrans in vltima oratione, quæ in Missa post communionem pro Papa dicitur, iuxta antiquum vsum, clausulam illam, & Regem nostrum cū prole Regia, & Episcopum nostrum non obstante Bulla Pij V. in Missali Romano posita, qua idem Pontifex in Missarum celebratione decernit, nihil vnquam addendum, detrahendum, aut mutandum esse, addere licite potest; eo quod lex quæ non est recepta, vel non quoad aliquam partem saltem non obligat quoad illam partem, pro qua vtu recepta non est, S. leg. 1. d. 4. & gl. in c. 1. de treuga & pace, etiam si quoad alias omnes partes recipiatur: vt sentit Nau. in Man. c. 23. nu. 62. vnde cum lex illa etiam ipso Papa viuente & sciente, non solum in Hispania, sed etiam in tribus saltem Ecclesijs vbi bis, scilicet S. Iacobi, B. Mariæ de Mōferrata, quæ est Aragonum, & S. Antonij quæ est Lusitanorum, recepta non sit, quod illi in particulam, non quidem ex contemptu, ob bonos mores, respectus, obseruantiam, & pietatē, qua hortante Apostolo, 1. Tim. 2. subditi sunt, & esse debent in suos Reges, sine peccato a celebrantibus clausula illa addi potest.

D E.

DECISIO IV.

Ex conf. 4. alias 7.

Sacerdos debilitate, & frigida capitis laborans, cessante scandalo cum quo nihil licet. c. Nihil cum scandalo, de præser. Missam, præsertim vlt. ad consecrationem, capite amictu facto celebrare sine peccato, aut vlla irreuerentia poterit, cum in primitiua Ecclesia solitos fuisse presbyteros missam celebrare capite amictu tacto cõfiteri, & amictus ipse, prout oratio ecclesiastica testatur, ca pius armaturam significat. Qui tamen sic celebrandi causam non manifeste iustam haberet, sed dubia, ab Episcopo prius, si commode adiri possit, dispensationem impetrare debet, in quo etiam euenit, aliquo potius panniculo albo, quam alio pileolo, quia propius ille ad amictum facrum, quam hic, accedit, vtendum erit.

DECISIO V.

Ex conf. 5. alias 1. de cleric. peregr.

Sacerdos peregrinus, licet sine literis dimissorias celebrando male faceret, c. extranei, & c. priuatus, d. 71. nullam tamen irregularitatem sic Missando incurrit, nisi iure aliquo particulari clericis peregrinis indicta suspensio esset, donec licentiam assequerentur, censura. n. non nisi in casib. a iure expressis contrahitur, c. is qui de sent. exc. in 6. Sed neque licentia, aut literis dimissorias indiget ad hoc, vt fecerit celebrat, c. Tur. de cler. peregr. aut etiam ad publice celebrandum, si iterum dimissorias ad presbyterium suscipiendum paulo antea datæ fuerunt, quia episcopus ad presbyterium suscipiendum aliquem approbans, satis etiam approbare, & testari videtur, cum nec suspensum, nec irregularem, aut alias prohibuit esse, c. si celebr. de cler. exc. ministr. cum isti ad Presbyterium ordinari minime possint. Qui tamen ante aliquot annos per dimissorias episcopi sui presbyter ordinatus est, nouo indiget ad celebrandum testimonio, eo quod testimonium diu antea ad ordinem Sacerdotij suscipiendum concessum, mores præfentes non satis probat.

DECISIO VI.

Ex conf. 6. alias 9.

Cum Missæ suffragium mortuis, & intentione animi ante Missam, & memoriam in Memento Missæ, & per collectas expressas in ipsa Missa applicari possit, c. c. cum graua. c. non æstimemus, c. animæ, 13. q. 2. & c. visum, de cõsec. d. 1. & c. cum creatura de celeb. miss. quorū omnium ceteris parib. optimus modus est per collectas, (cum suffragatio per collectas, alias duas includat, alia vero ista non includunt, qui. n. debito modo per collectam suffragatur, intendit applicare suffragium defunctis, pro quib. collectam pronunciat, & facit etiam eorum memoriam, & verbis præterea appositis, & ab ecclesia consuetis, pro eis precatur episcopi, & Religionum Prælati, quib. a Conc. Tri. sel. 25. c. 4. de ref. facultas data est, vt in synodo diocæsana, vel in Capitulis Generalib. circa Missam reductionem statuere possint, quicquid ipsi expedire censuerint, ita tamen vt eorum defunctorum semper commemoratio fiat, prædictum Missarum numerum non sine iusta causa diminueri debent, cum constet vnā Missam pro plurib. dictam non prodesse singulis eorum tantum, quātū prodesset vni eorū, si pro eo singulariter diceretur, vt ait N. in M. c. 25. n. 103. vnde Missas iusta ex causa sic diminuente, eas dicturis imponat, vt animas defunctorum his omnib. modis iuuent, applicādo, s. eis valore eius, intentione ante Missam, memoria in Missæ Memento, & speciali collecta defunctorum, cum hoc sine iactura temporis, aut alterius operis conuenienter fieri possit, & Missarū de defunctis collectæ ceteris paribus in hoc aptiores, et fructuosiores sunt, quā collectæ Missarum de viuis, cū illæ specialiter, expresse, & directè defunctis applicentur, collectæ vero altarū Missarū non item, & pie, & sancte commemoratio de defunctis in Missa de festo saltem priuato fieri potest, c. visum de cõsec. d. 1. & c. cum creatura de celeb. Miss. & Pan. in cons. 99. vol. 1. quamuis etiam permittitur, vt in maximè solemnib. festis omittatur, ad gloriam eorum referendo illam omissionem, & gloriam in præfatorū defunctorū opem & auxilium, & satis est hæc virtualiter fieri, quādo ob inaduertentiā, vel obliuionem interdū

expresse applicationem illam celebraturus non faceret.

DECISIO VII.

Ex conf. 7. alias 8.

Sacerdos Regularis, aut alius pro vna Missa multas pstantias etiam de Superioris licentiā accipens, peccat, ex Nau. in Man. c. 25. n. 92. nisi expresse vel tacite cõsentiat illi, pro quib. dicenda, vel quib. ipsa Missa est promissa, cū Missa vna pro vno, & alio dicta non ita prodelt, ac dicta pro vno tantum ex eo. Nau. in Man. c. 25. n. 103. Nec quicquam prodest scientia, aut licentiā Prælati, quia non habet ipse potestatem remittendi obligationem soluendi debitū, quæ iure naturali, Diuino, & humano cõtrahitur, c. si res aliena. 14. q. 6. nec quisquam ab obligatione soluendi aliquid vni liberatur, eo quod debitum illud alteri soluitur, c. ea quæ, de iureiu. quamuis. n. Missæ valor infinitus sit, finito tamen modo applicatur, sed neque paruitas pitantiæ a singulis habitæ celebrantē excusare potest, nisi tāta esset paruitas, vt iustè præsumi possit, dantē pitantiā non dare illam, vt tota vna Missa ei applicetur, sed tantū pars aliqua eius, quæ celebraturus videbitur.

DECISIO VIII.

Ex conf. 8. alias 1.

Quamuis in die Natiuitatis Domini sacerdos tres Missas celebrare poterit, c. Noctē sancta de consec. d. 1. & Nau. in Man. c. 21. n. 2. & c. 25. n. 37. iure tamen cõmuni solū attentio, & exclusio voto, iuramento, promissione, & statuto particulari, vel alia obligatione speciali, nullus tres illas Missas celebrare teneatur, quæ Missæ ita dicendæ sūt, vt vna, seu prima earum solum ante auroram, & reliquæ post auroram, vel omnes post auroram, siue vnus solus sacerdos sit, siue plures, dicantur, & alteram illarū, quam volunt, omittere, vel dicere possunt.

DECISIO IX.

Ex conf. 9. alias 2.

Missam bis in die propter necessitatem, & vtilitatē, & sacerdotum penuriā celebrare licet, c. consuluit de cel. Miss. gl. & Pan. ibi. vtilitas autem audientium, non dicentū consideranda est, gl. in d. c. consuluit, quæ autem talis sit, arbitrio boni, & prudētis viri relinquitur, cum. n. aliquid indeterminatum iure statuitur, determinatio boni viri arbitrio est faciendā. l. 1. ff. de iur. delib. c. de causis, de off. deleg. & Nau. in Man. c. 25. nu. 57.

DECISIO X.

Ex conf. 10. alias 41. de panit. & remis.

Eucharistiæ sacramentum infirmo regulariter in eadē infirmitate plurtquam semel, post cibum sumptum in modum viatici, dare non licet, eo quod prohibito de non communicando post cibum eodē die, præcepti est. viati cum autem secūda vice in eadē infirmitate accipere, cõsiliū tantum est, propter quod præceptum transgredi non licet, arg. c. quod præcipitur, 14. q. 1. præsertim cum vix probetur de præcepto teneri infirmū etiam vna vice post cibum communicare, cum regulariter præceptum non sit extra tempus paschale cõmunicare, c. Quod in te. de panit. & remis. & gl. ibi. qui tamen diu ægrotaret, & laboretur tantū temporis, intra quod ratione voti, vel penitentiz, vel alicuius legis particularis, (quali tenentur monachi, Clem. ne in agro. §. sane. de statu monac.) vel boni viri arbitrio teneretur æquē de cõsilio, & honestate communicare secūda vice, ac prima, nec commode expectari poterit manē sequens, post cibum sumptum secūda, qua prima vice viaticum sumere pari ratione potest.

DECISIO XI.

Ex conf. 11. [alias] 16.

Breviario Rom. nouo, qui non tenentur, eo extra chorū vti non possunt, cū Papa illius vsum, ex cõsensu tantū Episcopi, vel Capituli cõcedat, & diuersitas, & discordia facile nasceretur, si in eodē Monasterio vti esset diuersorum Breviariorum, quia sic alij extra chorū nouos, alij Breviario antiquo vterentur, quod indecēs, & indecorū videtur, c. in noua actione 16. q. 7. Cle. 1. de elec. Quāuis forte peccatū dānandus nō esset qui nono extra chorū aliquando vteretur, cum Bulla nulli veteri nouo extra chorū vti, sine episcopi, aut capituli cõsensu, sed solū in choro.

DECISIO XII.

Ex conf. 12. alias 19.

12 **B**eneficiarius horas canonicas non recitat primis sex mensibus peccat, fructus tamen illo tempore receptos restituere non tenetur. Extrau. Pij V. Ex proximo. & Nau. in Man. cap. 25. num. 22. Postea vero receptos ecclesiæ, vel pauperibus restituere obligatur. Quod si beneficiarius ipse sit pauper, vt honeste se sustentare non possit, fructus restituendos sibi, & suis parètibz pauperibus saltem delicentia episcopi applicare potest.

DECISIO XIII.

Ex conf. 13. in utrisque.

13 **C**anonici ecclesiarum Cathedralium chorum sine iusta causa ad horas canonicas in eo dicendas non aduenientes, mortaliter peccant, nec absoluedi sunt, quamuis eas alibi pronunciant; Quia Canonici omnes præsertim ecclesiarum Cathedralium iure communi (ca. 1. & c. dolentes, de celebr. Miss. & Conc. Tri. ses. 24. cap. 12. de ref.) & regulari horis statutis officium diuinum cum alijs in choris collegialiter canere, & pronunciare tenentur; & obligatus ad aliquid in certo loco, vel erga certas personas, extra illum locum, vel erga alias personas illud faciendi, debito suo non satisfacit, c. nos quidem c. Innocens, de testam. Secus tamen de eo sentiendum est, qui infirmus captus, & violenter detentus, aut alia iusta de causa impeditus est, quo minus eas cum alijs in choro recitare queat. c. 1. de cler. non resid. in 6. c. cum dilectus c. ad nostram eod. t. in antiquis.

DECISIO XIV.

Ex conf. 14. alias 17.

14 **C**um beneficiarius horas canonicas solum ratione beneficii obtinere recitare teneatur; nec presentatus, vel nominatus ad beneficium, neque electus, si nondum sit, confirmatus, c. Transmissam c. nihil, de elect. neque prouisus, neque is cui collatio facta est, donec prouisioni sibi factæ consenserit, cum vltimo ad illud præstirum, beneficium non sit suum, c. si tibi absentis, de præb. in 6. neque expectatiuas & similes gratias habens; sed neque qui duas sententias super beneficio, & sequestrum super fructibus eius in fauorem suum obtinuit, si nondum est ei illud collatum, horas canonicas recitare tenetur; Et iura omnia, quæ onus eas dicendi imponunt, de beneficiario habentibus quæstum in beneficio loquuntur, licet nondum adepta possessio fuerit.

DECISIO XV.

Ex conf. 15. alias 14.

15 **C**æcus, qui horas dicere non valet ab ijs recitandis, etiam sine vlla Papæ dispensatione excusatur.

DECISIO XVI.

Ex conf. 17. alias 12.

16 **Q**ui plures linguas callere horas canonicas priuatim in diomate, quod sibi magis ardet, & partem earum vno, & partem altero, modo id sine contempto, & aliquo bono respectu faciat, recitare potest; officium autem paruum B. Virginis solum choro addictos ligat; vnde canonicus, qui aliqua de causa choro interesse non tenetur, ad officium paruum B. Mariæ, quod in eo a Canonice iubetur dici, non obligatur.

DECISIO XVII.

Ex conf. 18. alias 22.

17 **M**ilitēs religiosi S. Iacobi de spatā, qui ex ordinis institutione ad preces horarias ceterum & viginti Patris nostri, cum totidem Ave Maria quotidie persequendas tenentur, ad officium paruum B. Virginis ratione pensionis ecclesiasticæ, quam obtinent, ex Pij V. constitutione non obligantur. Quia cum lex ex legislatoris mente, & ratione extēdi, & limitari debeat, c. Suggestum, & c. meminimus de app. l. & Pa. l. i. & mens Authoris & ratio prædictæ legis est; ne fruētes fructibus beneficiorum omnino immunes essent ab onere dicendi aliquas preces, ad quas beneficiarius tenentur; non extenditur ad eos, qui alia de causa ad alias preces, & plures, quam sunt preces officij B. Virginis obligantur; sicut nec presbyter vel illius, vel alterius

ordinis, qui ad horas canonicas tenetur, ad officium B. Virginis ratione pensionis, quā habet, plus quam alius presbyter pensionem carens, obligatus, præsertim quia illa 120. Patris nostri, & Ave Maria loco horarum canonicarum succedunt; ad quas clerici illius ordinis tenentur, adeo vt quodammodo videntur horæ canonicæ; subrogatum autem naturam eius, cui subrogatur, sapit, l. cum quis S. qui in iuratum, ff. si quis cau. & c. ecclesia, vt lit. pen. Sicut ergo qui alia ratione ad horas canonicas tenetur, ex prædicta Pontificis constitutione ad illud officium paruum ratione pensionis non tenetur; ita neq; illius ordinis religiosi Milites vt pensionarij tenebuntur.

DECISIO XVIII.

Ex conf. 19. alias 5.

18 **I**talus aut alius latinus in terris Græcorum habitans in die facti missam ritu Græcorum audire tenetur, dummodo modus celebrandi Missas illarum terrarum, ritui catholicorum necessarius iure diuino in eis celebrandis seruando non sit contrarius; quamuis in aliquo iuri canonico consuetudine antiqua abrogabili forte contrarius fuerit. Sicut enim ipsa celebratio, non seruatis illis, quæ de iure diuino seruanda sunt, peccatum est; ita & auditio in tali casu iure diuino censetur prohibita, eo quod esset cōsensu in peccatum iure diuino prohibitu, quod nulla ratio ne licet, vt patet Ro. 1. & c. 1. de off. del. Quia vero Græci in terris suis secundum modum catholicorum abrogabile celebrare non obligantur, Arg. c. si de consuetud. licite, & sine peccato latinus eorum Missas audire poterit, & proinde a præcepto ecclesiæ de audienda missa in diebus festis non excusabitur; Ex quo fit, vt diligenter informare se vnusquisque debet de modo celebrandi eorum, vt missas eorum audire, nec ne possit, & teneatur, diuidet.

DECISIO XIX.

19 **Q**uamuis clericus habenti Breuiarium aliquod priuatum ante ducentos annos scriptum, ex suo solo consensu, nouo Romano vt liceat, eo quod breuiarium illud auctoritate priuatum scriptum, a generali præcepto dicendi horas iuxta formulam noui Romani non excipitur; habenti tamen Breuiarium publicum auctoritate publica episcopi vel alia legitima ante ducentos annos compositum nouo Romano non nisi consentiente prælato, & maiore parte capituli, vel conuentus, vt non licet.

DECISIO XX.

Ex conf. 6. in Nouis, deest in antiquis.

20 **D**efunctorum missa & officium, vt prole fiant, vel dicantur, antequam moriantur, procurare licet; cauere tamen debet sacerdos, ne orationes, in quibus aliquæ mortuum esse enunciat, illi viuo applicet, qualis est illa, quæ incipit, Inclina, vbi illa verba habentur, Animam famulati, quam de hoc seculo migrare iussisti, & alia similes, quæ id esset mētri, quæ quæ licet, c. 1. & c. cum humilitatis 12. q. 2.

DECISIO XXI.

Ex conf. 11. in Nouis, deest in antiquis.

21 **M**issarum numerus in fundationibus ecclesiarum, aut capellarum donationibus olim appositus, vniuersatur, quauis iustā causam præstat diminutio redituum, & augmentum preij rerum ad victum, & vestitum necessarium, quia tamen vna Missa vociua pluribus non satisfacit ad hoc vt missæ votiue, quas fideles petunt, vt ad suam intentionem dicantur singulæ pro singulis piritantibus, obpauitatem sacerdotum, vel annonæ caritatem sic diminuat, vt per vnā satisfaciat illis, qui petunt tacite, vel expresse singulas pro singulis piritantibus, nisi consensus eorum, quibus promittuntur, accederet; (quod raro, aut nunquam accidere solet) petendum non est.

DECISIO XXII.

Ex conf. 18. in Nouis, deest in antiquis.

22 **H**oras non recitans beneficiarius fructus perceptos pro rata temporum, & officiorum, quæ recitare omisit, restituere tenetur, iuxta extrau. Pij V. inc. ex proximo. conf. 1. & 8. in ordine, non quidem ecclesiæ præcise, cuius est beneficium, sed satisfacit alijs operibus pijs, vel si est pauper, sibi tanquam pauperi erogando.

DE.

DECISIO XXIII.

Ex conf. 2. in Novis, deest in antiquis.

Quia congruit accessorium sequi naturam sui principalis, c. accessorium, de reg. iur. in 6. sicut dispensatio in utroque facienda, & maior viginti annis dispensatio ad dignitatem potest esse iudex delegatus, si habeat viginti annos, licet ad illud non sit specialiter dispensatus, ex Dom. in ca. nos consuetudinem, dist. 1. ita etiam, & sub diaconus dispensatus a Papa ut uxorem ducat, ducta illa, a recitatione horarum dispensatus censetur.

TITVLVS XXXIV.

De baptisimo, & eius effectu.

SVMMA RIVM.

- 1 Baptisimus nondum integre nati verus est, licet sub conditione ad cautelam baptizari possit.
- 2 Baptizatus sine solemnitate solita, in sacro sepeliri debet.
- 3 Cognationem spirituales non contrahit non baptizatus baptizans.
- 4 Catechizandi nulla lege ad baptismum suscipiendum obligantur.
- 5 Monstrum illud baptizandum non est, quod caret anima rationali.
- 6 Baptisimus non vitiat quaecumque verborum forma inuitatio.
- 7 Baptizandus non est rationis capax, qui vult in peccato, vel infidelitate perseverare.
- 8 Innocentes pro Christo occisi, per gratiam Christi, salui facti sunt, & martyres effecti.

DECISIO I.

Ex conf. 1. alias 2.

Infans nondum integre natus, & propter timorem mortis baptizatus per abluionem capitis, vel alterius partis iam nate, vel extra corpus matris apparentis, vere est baptizatus, qui licet ad cautelam sub conditione, si non es baptizatus, ego te baptizo, licite baptizari possit, secundum tamen meo baptisimo, vere baptisimus non est; Nec ex baptisimo secundo sic ad cautelam cum catechismo, & exorcismo naturae compatentis, aut cognatio spiritualis, quae matrimonium impedit, & dirimit, ut sine Papae dispensatione cum matre sic baptizati matrimonium contrahere possit; quamuis secus de baptisimo priori sine catechismo & exorcismo ministrato, ex quo talis cognatio spiritualis oritur, sentiendum sit.

DECISIO II.

Ex conf. 2. alias 3. de sepul.

Cum omnis Christianus in loco sacro sepeliri debeat Arg. cap. ecclesiam de consec. d. 1. & tototit. de sepul. etiam infans rite intra, vel extra ecclesiam in necessitate si ne solemnitate solita baptizatus, & moriens antequam suppleatur, in ecclesia, vel in cimiterio cum cruce, & alijs solitis adhiberi sepulturae infantis solemniter baptizati, iuste sepeliri potest; ita Ostiensis in summa de conse. eccel. s. cum autem sit, cum certum sit talem baptizatum esse, & characterem christianismi insignitum, e. quemadmodum, 37. qu. 7. & gratiam sacramentalem aequae, ac si cum solemnitate baptizatus esset accepisse, cum sola sacramenta, & non sacramentalia gratiam ex opere operato conferant. ex DD. 4. dist. 1.

DECISIO III.

Ex conf. 3. alias 1. de cognat. spiritualis.

Quamuis nondum baptizatus alterum baptizatio cognationem spirituales non contrahat; ex S. Th. 4. d. 42. q. 1. art. 3. sicut nondum habens vitam carnalem, cognatus alterius carnaliter esse non potest baptizatus tamen nec dum confirmatus tenens confirmandum, cognationem spirituales cum eo contrahit, ex Sil. ver. matrimonium, 8. q. 7. eo quod vitam ipse spirituales iam habet.

tus alterius carnaliter esse non potest baptizatus tamen nec dum confirmatus tenens confirmandum, cognationem spirituales cum eo contrahit, ex Sil. ver. matrimonium, 8. q. 7. eo quod vitam ipse spirituales iam habet.

DECISIO IV.

Ex conf. 4. alias 1.

Sicut catechizandi ad baptizandum se offerentes, coram notario & testibus ad baptismum suscipiendum obligare se non tenentur, ita neque episcopus, aut parochus catechumenos, dum in fide instruantur, alere lege aliqua cogi poterit, quamuis infantibus, inuitis parentibus, & cognatis baptismum petentibus, de alimentis providendum sit.

DECISIO V.

Ex conf. 30. in Novis, deest in antiquis.

Monstrum illud baptizandum non est, quod anima rationali caret, sine qua non est homo, qui solus capax est baptismi: in quadam, de celebr. Miss. an autem talis sit qui cum capite ferino, & reliquis membris humanis nascitur, iudicio petitorum relinquatur.

DECISIO VI.

Ex conf. 4. in Novis est conf. 3. de claud. desponsat. dub. 4. in antiq. sed quia huc titulo conuenit, rectius hic ponitur.

Baptisimus non vitiat diuersitas verborum, modo actum baptizandi, & causam principalem, scilicet sanctissimam Trinitatem distincte exprimat, sine omissione alicuius personae, sicut nec vitatur ex eo quod ab haeretico iudaeo vel pagano cum debita intentione faciendi quod factum est ecclesia, & multo minus si in forma Graecorum conferatur, secus autem si aliqua trinum personarum Trinitatis omitatur, aut aliqua mutatio essentialis in illis ad fouendum errorem fiat, prout Bolnenses faciunt, qui loco illius dictionis vnice Spiritus sancti, hanc Spiritus, omittunt alia particula Sancti ponunt; Quandoquidem dicto Spiritus sine additione verbi Sanctus, nec nomen est proprium Spiritus sancti, nec Spiritui sancto appropriatum, sed omnibus personis competit, Nam & pater, & filius est Spiritus, & Sanctus ita S. Th. 1. par. q. 36. art. 1.

DECISIO VII.

Ex conf. 5. in Novis, est conf. 3. de claud. desponsat. dub. 12. in antiq. sed quia materia illius huc titulo conuenit, hoc in loco appositum.

Baptizandus non est rationis capax, qui in peccato, vel infidelitate perseverare vult, si tamen baptizetur, habeatque intentionem illud recipiendi, verum baptismum recipit, ex S. Th. 3. p. q. 68. art. 4. & ar. 8. ad 4. Turca: um vero aut aliorum infidelium filij vsu rationis carentes, quos parentes, penes quos remansuri sunt, ob id baptizari petunt, ut sic ab aliqua infirmitate liberentur, baptizandi sunt, sicut & adulti, qui ideo excitantur ut baptizentur, quia exinde corporis sanitatem recipere sperant.

DECISIO VIII.

Ex conf. 6. in Novis, deest in antiquis.

Sicut Innocentes pro Christo occisi, quamuis non proprio merito, cum vsu rationis carerent, per gratiam tamen Christi, salui facti fuerunt, & martyrij laureolam adepti, sunt ex S. Th. 2. 2. q. 124. art. 1. ita etiam, & martyrium a praegnanate pro Christo assumptum, fetui animato pro baptismum ad salutem prodest, & is, sicut Innocentes, dicitur pro Christo occisus, quando intentio occidentis matrem pro Christo, etiam saltem virtualiter in filij nondum nati occisionem,

TITVLVS XXXV.

De reliquijs, & veneratione sanctorum.

SVMMA RIVM.

- 1 Reliquias martyrum extrahens, aut veniales exponens, grauiter peccat.

H 3 Reli-